

**REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINA PIROVAC
JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL – SLUŽBA ZA FINACIJE**

**UPUTE ZA IZRADU PRORAČUNA OPĆINE PIROVAC
ZA RAZDOBLJE 2023. – 2025. GODINE**

Pirovac, rujan 2022. godine

1. UVOD

Sukladno odredbama novoga Zakona o proračunu koji je na snazi od 1. siječnja 2022. godine, Vlada Republike Hrvatske donosi i usvaja akte na temelju kojih Ministarstvo financija sastavlja upute za izradu državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Ministarstvo financija je sukladno odredbama članka 26. Zakona o proračunu („Narodne novine“, broj 144/21.), izradilo Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Dostavljene upute Ministarstva financija sadrže:

- temeljne makroekonomske pokazatelje iz Programa konvergencije Republike Hrvatske za razdoblje 2023. – 2025.,
- novosti u izradi proračuna i financijskih planova temeljem novog Zakona o proračunu,
- obveze u izradi proračuna i financijskih planova temeljem Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj,
- sadržaj uputa koje pripremaju upravna tijela za financije,
- metodologiju izrade proračuna i financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika,
- dostavu dokumenata i unos podataka,
- planiranje rashoda proračunskih korisnika u sklopu decentraliziranih funkcija,
- postupanje s viškovima u sklopu decentraliziranih funkcija,
- utjecaj novog Zakona o socijalnoj skrbi na Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i planiranje sredstava za troškove stanovanja,
- bitne odrednice iz Odluke o kriterijima za dodjelu pomoći na ime poticaja za dobrovoljno funkcionalno odnosno stvarno spajanje jedinica lokalne samouprave,
- planiranje proračunskih sredstava za vijeća, koordinacije vijeća i predstavnike nacionalnih manjina,
- novosti kod zaduživanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema novom Zakonu o proračunu.

Temeljem Uputa Ministarstva financija, Služba za financije Jedinственog upravnog odjela Općine Pirovac (dalje u tekstu: Služba za financije) izradila je ove Upute za izradu Proračuna Općine Pirovac za razdoblje 2023. - 2025. godine.

Ove upute sadrže:

- Metodologiju izrade prijedloga proračuna Općine Pirovac,
- Metodologiju izrade prijedloga financijskog plana proračunskog korisnika Općine Pirovac,
- Visinu financijskog plana proračunskog korisnika koji sadrži visinu financijskog plana za prethodnu proračunsku godinu te prijedlog visine financijskog plana za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa,
- Način pripreme i terminski plan za izradu proračuna i prijedloga financijskog plana proračunskog korisnika Općine Pirovac.

1. NOVOSTI U IZRADI PRORAČUNA I FINACIJSKIH PLANOVA

Najznačajnije promjene u izradi proračuna i financijskih planova se odnose na uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj od 1.01.2023. godine.

Vijeće za ekonomske i financijske poslove EU-a je dana 12.07. 2022. godine donijelo odluku o prihvaćanju eura kao službene valute u RH te odluku o tečaju konverzije kune u euro odnosno $1 \text{ EUR} = 7,53450 \text{ kuna}$.

U članku 69. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 57/22. i 88/22.) propisuje se obveza sastavljanja, donošenja i objave proračuna, financijskih planova i drugih pratećih dokumenta u eurima.

2. METODOLOGIJA IZRADE PRIJEDLOGA PRORAČUNA OPĆINE PIROVAC

Metodologija izrade proračuna propisana je Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima kojima se regulira provedba Zakona o proračunu, ponajprije Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama („Narodne novine“, broj 26/10., 120/13. i 1/20.) i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu („Narodne novine“, broj 124/14., 115/15., 87/16., 3/18., 126/19. i 108/20.).

Kod izrade proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave trebaju voditi računa o njegovom izvršavanju i odredbama Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna („Narodne novine“, broj 24/13., 102/17., 1/20. i 147/20.). Obvezno je uključivanje svih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka proračunskog korisnika u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, sukladno ekonomskoj, programskoj, funkcijskoj, organizacijskoj, lokacijskoj klasifikaciji te izvorima financiranja.

Opći dio proračuna koji se do sada iskazivao samo po ekonomskoj klasifikaciji, ubuduće će se iskazivati po izvorima financiranja i funkcijskoj klasifikaciji (po funkcijskoj klasifikaciji se iskazuju samo rashodi).

Opći dio proračuna obvezno sadrži i sažetak Računa prihoda i rashoda te sažetak Računa financiranja.

Obrazloženje proračuna postaje sastavni dio proračuna.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2023. godinu i projekcije za 2024. i 2025. godinu na razini skupine (druga razina računskog plana).

2.1. Primjena ekonomske klasifikacije

Ekonomska klasifikacija prikaz je prihoda i primitaka po prirodnim vrstama te rashoda i izdataka prema ekonomskoj namjeni kojoj služe. Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu utvrđene su brojčane oznake i nazivi skupina/podskupina/računa.

2.2. Primjena organizacijske i programske klasifikacije

Organizacijska klasifikacija utvrđuje se definiranjem razdjela, glava i proračunskih korisnika. Razdjel se sastoji od jedne ili više glava. Glava je organizacijska razina utvrđena za potrebe planiranja i izvršavanja proračuna, a sastoji se od jednoga ili više proračunskih korisnika. Razdjelima, glavama i proračunskim korisnicima dodjeljuju se brojčane oznake i nazivi. Sukladno Pravilniku o proračunskim klasifikacijama programska klasifikacija se uspostavlja definiranjem programa, aktivnosti i projekata. Program se sastoji od jedne ili više aktivnosti (ili projekata), a aktivnost i projekt pripadaju samo jednom programu.

2.3. Primjena načela transparentnosti

Da bi se osiguralo ostvarenje načela transparentnosti i slobodan pristup informacijama kao i njihovo povezivanje, preuzimanje i ponovno korištenje, preporuka je da se svi navedeni materijali vezani uz proračun i njegove izmjene objavljuju u formatu pogodnom za daljnju obradu (word i excel).

2.4. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju

Sukladno članku 43. Zakona o proračunu općinski načelnik obavezan je dostaviti Ministarstvu financija proračun i projekcije, odluku o izvršavanju proračuna te izmjene i dopune proračuna Općine Pirovac u roku od 15 dana od njihova stupanja na snagu.

Sukladno članku 90. Zakona o proračunu godišnji izvještaj o izvršenju proračuna Općine Pirovac dostavlja se Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 15 dana nakon što ga donese Općinsko vijeće Općine Pirovac (dalje u tekstu: Općinsko vijeće). Iznimno, ako Općinsko vijeće ne donese izvještaj, isti se dostavlja Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu.

2.5. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija radi nadzora zakonitosti

Sukladno članku 79. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine», broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13. - pročišćeni tekst, 137/15. - ispravak, 123/17., 98/19. i 144/20.) predsjednik Općinskog vijeća dužan je na ocjenu zakonitosti dostaviti statut, poslovnik, proračun ili drugi opći akt nadležnom tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu opći akt zajedno s izvatkom iz zapisnika koji se odnosi na postupak donošenja općeg akta propisan statutom i poslovnikom, u roku od 15 dana od dana donošenja općeg akta. Ministarstvo financija nadležno je za nadzor zakonitosti općih akata iz područja financija i to:

1. proračuna za tekuću proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije proračunske godine,
2. odluke o izvršavanju proračuna jedinica lokalne i područne regionalne samouprave, te izmjene i dopune navedene odluke,
3. izmjena i dopuna proračuna,
4. odluke o privremenom financiranju jedinica lokalne i područne regionalne samouprave,
5. odluke o porezima.

2.6. Zaduživanje i davanje jamstava i suglasnosti

Zakonom o proračunu i Pravilnikom o postupku dugoročnog zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, broj 67/22.) propisan je postupak davanja suglasnosti za zaduživanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: općina, grad, županija), davanja jamstva županije i davanja suglasnosti općine, grada i županije, obvezni sastojci zahtjeva, obvezni prilozi i dokumentacija, te način izvještavanja o zaduživanju, danim jamstvima i suglasnostima.

Zakonom o proračunu propisana je obveza i rok dostave ugovora o zaduženju te izvješća o zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima putem Obrasca IZJS Ministarstvu financija.

2.7. Procjena prihoda i rashoda te primitaka i izdataka Općine Pirovac u sljedeće tri godine

Prihodi Općine Pirovac planiraju se na temelju istih makroekonomskih pretpostavki kao i kod prihoda državnog proračuna, u skladu s trenutnim kretanjima i makroekonomskim projekcijama za spomenuto razdoblje.

Očekuje se da će u naredne tri godine prihodi od poreza, kao i prihodi od imovine biti na razini Proračuna Općine Pirovac za 2022. godinu. Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar

općeg proračuna očekuju se u puno većem iznosu u narednom trogodišnjem razdoblju s obzirom da je Općina Pirovac aplicirala za sredstva iz fondova Europske unije. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada postupno će se u narednom razdoblju smanjivati s obzirom da je proces ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada pri kraju, stoga se očekuje znatno smanjenje prihoda od komunalnog doprinosa.

Bitno je istaknuti da pri izradi proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uz smjernice kretanja prihoda i rashoda, svaka jedinica samouprave izrađuje plan rashoda uzimajući u obzir vlastite gospodarske i društvene specifičnosti te pridržavajući se Zakona o proračunu i Zakona o fiskalnoj odgovornosti („Narodne novine“, broj 111/18.). Uz redovite rashode i izdatke, nastavit će se realizacija planiranih i započetih projekata kroz naredne godine, bilo radovima ili izradama projektnih dokumentacija.

2.8. Opis planiranih politika

Osnovni ciljevi u provođenju politika Općine Pirovac, čije je ostvarivanje u funkciji razvoja cjelokupnog područja, kao i porasta životnog standarda stanovništva su:

- porast zapošljavanja,
- porast životnog standarda kroz daljnji razvoj prometne i komunalne infrastrukture,
- stvaranje pretpostavki za daljnji razvoj turizma,
- briga o zdravlju, obrazovanju i socijalnoj sigurnosti građana,
- promoviranje i poticanje kulture, sporta, tehničke kulture, vatrogastva i drugih društvenih aktivnosti,
- prostorno-planski razvoj, zaštita okoliša i kulturnih dobara,
- uspostava sustava odgovornog, učinkovitog i transparentnog upravljanja proračunskim sredstvima sukladno Zakonu o fiskalnoj odgovornosti.

3. METODOLOGIJA IZRADE PRIJEDLOGA FINACIJSKOG PLANA PRORAČUNSKOG KORISNIKA OPĆINE PIROVAC

Proračunski korisnici Općine Pirovac obvezni su izrađivati financijske planove u skladu s odredbama Zakona o proračunu, Pravilnika o proračunskim klasifikacijama i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te se pridržavati ovih Uputa.

Proračunski korisnici Općine Pirovac svoje financijske planove dostavljaju Službi za financije.

Proračunski korisnik u financijskom planu treba iskazati sve svoje prihode i rashode bez obzira na moguće uplate dijela prihoda proračunskog korisnika u proračun Općine Pirovac ili podmirivanje dijela rashoda proračunskog korisnika izravno s računa proračuna.

Prijedlog financijskog plana proračunskog korisnika Općine Pirovac u skladu s odredbama Zakona o proračunu obuhvaća:

- Opći dio financijskog plana
 - Sažetak Računa prihoda i rashoda
 - Sažetak Računa financiranja
 - Račun prihoda i rashoda
 - Račun financiranja
 - Preneseni višak/manjak prihoda nad rashodima
- Posebni dio financijskog plana
 - Plan rashoda i izdataka

- Obrazloženje općeg i posebnog dijela financijskog plana.

Proračunski korisnici Općine Pirovac prihode i primitke, odnosno rashode i izdatke za 2023. godinu i projekcije za 2024. i 2025. godinu planiraju na razini skupine (druga razina računskog plana). Uz ekonomsku i programsku klasifikaciju, proračunski korisnici u izradi financijskog plana primjenjuju funkcijsku klasifikaciju i izvore financiranja. Sukladno zakonskim propisima, proračunski korisnici Općine Pirovac svoje financijske planove dostavljaju Službi za financije, koja objedinjuje financijske planove svih proračunskih korisnika iz nadležnosti Općine Pirovac. Služba za financije na temelju tako dostavljenih financijskih planova izrađuje prijedlog proračuna Općine Pirovac.

Upravna vijeća i ostala upravljačka tijela proračunskih korisnika Općine Pirovac obvezni su usvojiti financijski plan do kraja godine, kako bi se od 1. siječnja 2023. godine mogle preuzimati i izvršavati financijske obveze.

3.1. Planiranje viškova/manjkova iz prethodnih godina u financijskom planu proračunskog korisnika

Financijski plan treba biti uravnotežen. Prilikom izrade financijskog plana potrebno je uključiti i predviđeni manjak odnosno višak prihoda kako bi se prikazao cjelovit financijski okvir za donošenje odluka o budućoj potrošnji i izvorima financiranja.

3.2. Visina financijskog plana proračunskog korisnika

Visina financijskog plana proračunskog korisnika sadrži visinu financijskog plana za prethodnu proračunsku godinu i tekuću proračunsku godinu, te prijedlog visine financijskog plana za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine.

proračunski korisnik	proračunska godina				
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Dječji vrtić Mendula	863.558,74 kn 114.613,94 EUR	1.202.150,00 kn 159.552,72 EUR	190.000,00 EUR	190.000,00 EUR	190.000,00 EUR

(fiksni tečaj konverzije 1,00 EUR = 7,53450 kn)

4. TERMINSKI PLAN ZA IZRADU PRORAČUNA I PRIJEDLOGA FINANCIJSKOG PLANA PRORAČUNSKOG KORISNIKA OPĆINE PIROVAC

Proračunski korisnik Općine Pirovac dužan je dostaviti prijedlog svog financijskog plana Službi za financije do 20. listopada 2022. godine. Financijski plan mora biti izrađen sukladno propisanoj metodologiji i financijskim okvirima zadanim ovim Uputama.

Sukladno članku 40. Zakona o proračunu općinski načelnik utvrđuje prijedlog proračuna i projekcija te ih podnosi Općinskom vijeću na donošenje do 15. studenoga tekuće godine.

Sukladno članku 42. Zakona o proračunu Općinsko vijeće donosi proračun i projekcije na razini skupine ekonomske klasifikacije za iduću proračunsku godinu i sljedeće dvije

proračunske godine do konca tekuće godine i to u roku koji omogućuje primjenu proračuna s 1. siječnja godine za koju se odnosi proračun.

5. DOSTUPNOST MATERIJALA

Na mrežnim stranicama Općine Pirovac - www.pirovac.hr nalaze se ove Upute za izradu proračuna Općine Pirovac za razdoblje 2023. - 2025. godine.

Na mrežnim stranicama Ministarstva financija - www.mfin.hr nalaze se Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2023. - 2025., kao i model obrasca prijedloga financijskog plana proračunskog korisnika.